

Kısa Bilgiler

Türkçe eklemeli (sondan eklemeli) bir dildir. Türkçede değişmez kökler, onlardan türetilen gövdeler ve kök ve gövdelere eklenen yapım ve çekim ekleri vardır.

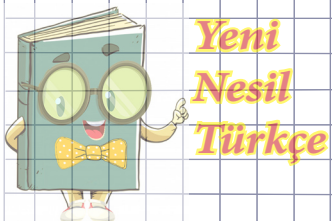
Kelimenin anlamı en küçük yapısı **köktür**, kök bulunduktan sonra isim veya fiil kökü olduğunu anlam için kelimeye mastar eki (-mek-mak) getirilir. Anlamlı olursa fiil, olmazsa isimdir.

www.yeninesilturkce.com

Ekler ve kök arasında muhakkak bir **anlam** bütünlüğü olması gerekir.

Çekim ekleri kelimenin anlamını **değiştirmez**, yapım ekleri **değiştirir**.

Çekim Ekleri: Çoğul eki, hâl ekleri, iyelik eki, ilgi eki; kip ve şahıs eklerinden meydana gelir.

Yeni
Nesil
Türkçe

TÜRKÇE ÇALIŞMA KAĞITLARI

KÖK/ ÇEKİM EKİ-YAPIM EKİ

Aşağıdaki kelimelerin köklerini bulup isim kökü mü fiil kökü mü olduğunu belirtiniz.

	Kelime	Kökü	İsim Kökü	Fiil Kökü
1	Dünyamızdan	Dünya	*	
2	Gezdirmişler			
3	Geleneklerimiz			
4	Kalemler			
5	Balıkçılık			
6	Süpürgecinin			
7	Üçüncülük			
8	Akıntıdan			
9	Sanatçılar			
10	Anımsamışlar			

Aşağıdaki sözcüklere istenilen hâl eklerini ekleyiniz.

Kelime	İstenilen Hâl Eki	Çekimlenmiş Hâli	Kelime	İstenilen Hâl Eki	Çekimlenmiş Hâli
Ev	Belirtme Hâl Eki		Silgi	Belirtme Hâl Eki	
Araba	Yönelme Hâl Eki		Ali	Yönelme Hâl Eki	
Konum	Bulunma Hâl Eki		Koltuk	Bulunma Hâl Eki	
Sıra	Ayrılma Hâl Eki		Sınıf	Ayrılma Hâl Eki	

Aşağıdaki altı çizili kelimeye getirilen ekleri ayırarak ekin isim çekim eki mi fiil çekim eki mi olduğunu belirtiniz.

	Kelime	Kökü	Gelen Ekler	İsim Çekim Eki	Fiil Çekim Eki
1	Eylülden	Eylül	-den	*	
2	Simitlerin				
3	Gidiyoruz				
4	Konuştuk				
5	Evinin				
6	Kardeşçe				
7	Baksınlar				
8	Babanlarda				
9	Bekleriz				
10	Seviyorum				

Aşağıdaki sözcüklerin köklerini bulup aldığı ekle isim mi yoksa fiil mi türettiğini yazınız.

Kelimeler	Kök	Ek	Türettiği Kelime
1-Geceleyin	Gece-İsim Kök	-leyin	İsimden isim türetilmiş.
2-Bakıcı			
3-Kalemlik			
4-Küçümse-			
5-Ölümcül			
6-Duyumsa-			
7-Şakalaş-			
8-Sevdir-			
9-Yeşilimsi			
10-Öğretmen			

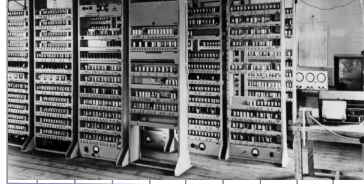
Kısa Bilgiler

Yapım eklerinin hangi türden olduğunu ezberlemeye gerek yok. Kelimenin kökü bulunduğundan sonra yapım eki eklendiğinde kelime tür olarak ne olmuşsa yapım eki türü de odur.

Ör: Gözlük, kelimesinin kökü 'göz' dür. Göz-mek olmaz ; isim köküdür. Göz'den 'gözlük' yapılmıştır. 'Gözlük-mek' diye de bir şey olmaz. Öyleyse isimden isim yapan bir yapım eki getirilmiştir.

www.yeninesilturkce.com

İlk bilgisayar Charles Babbage tarafından üretilmiştir. Günümüzdeki bilgisayarların ilk üretimine baktığımızda ise ilk dijital bilgisayarlar 1945 senesinde üretilmiştir.

TÜRKÇE ÇALIŞMA KAĞITLARI

KÖK/ ÇEKİM EKİ-YAPIM EKİ

Aşağıdaki kelimelerin kökünü bulduktan sonra gelen ekleri özelliklerine göre örnekteki gibi değerlendiriniz.

Kelime	Kelimenin Kökü	Aldığı Ekler	Çekim Eki Türleri	İsimden İsim Yapan Ek	İsimden Fiil Yapan Ek	Fiilden İsim Yapan Ek	Fiilden Fiil Yapan Ek
1-Saatçiler (örnek)	Saat-İsim Kökü	-çi-ler	-ler/ Çoğul Eki	-çi			
2-Tutsak							
3-Parasızın							
4-Yaşamışlar							
5-Dalgıçlar							
6-Güldürdü							
7-Tutanakta							
8-Anlatıyor							
9-Ölümün							
10-Başlayacak							

Aşağıdaki kelimeleri örnekteki gibi kök ve eklerine ayırınız.

kitaplıktan: Kitap- -lık -tan
(örnek) İsim Kökü İsimden İsim Yapan Ek Ayrılma Hal Eki

Gözlerim:

Zeytlikte:

Akıntılar:

Güldürdüm:

KÖK/ ÇEKİM EKİ-YAPIM EKİ ÇALIŞMA KAĞIDI CEVAPLARI

Aşağıdaki kelimelerin köklerini bulup isim kökü mü fiil kökü mü olduğunu belirtiniz.

	Kelime	Kökü	İsim Kökü	Fiil Kökü
1	Dünyamızdan	Dünya	*	
2	Gezdirmişler	Gez-		*
3	Geleneklerimiz	Gel-		*
4	Kalemler	Kalem	*	
5	Balıkçılık	Balık	*	
6	Süpürgenin	Süpür-		*
7	Üçüncülük	Üç	*	
8	Akıntıdan	Ak-		*
9	Sanatçılar	Sanat	*	
10	Anımsamışlar	An-		*

Aşağıdaki sözcüklere istenilen hâl eklerini ekleyiniz.

Kelime	İstenilen Hâl Eki	Çekimlenmiş Hâli	Kelime	İstenilen Hâl Eki	Çekimlenmiş Hâli
Ev	<i>Belirtme Hâl Eki</i>	Evi	Silgi	<i>Belirtme Hâl Eki</i>	Silgiyi
Araba	<i>Yönelme Hâl Eki</i>	Arabaya	Ali	<i>Yönelme Hâl Eki</i>	Ali'ye
Konum	<i>Bulunma Hâl Eki</i>	Konumda	Koltuk	<i>Bulunma Hâl Eki</i>	Koltukta
Sıra	<i>Ayrılma Hâl Eki</i>	Sıradan	Sınıf	<i>Ayrılma Hâl Eki</i>	Sınıftan

Aşağıdaki altı çizili kelimeye getirilen ekleri ayırarak ekin isim çekim eki mi fiil çekim eki mi olduğunu belirtiniz.

	Kelime	Kökü	Gelen Ekler	İsim Çekim Eki	Fiil Çekim Eki
1	Eylülden	Eylül	-den	*	
2	Simitlerin	Simit	-ler-in	*	
3	Gidiyoruz	Git-	-(i)yor-uz		*
4	Konuştuk	Konuş-	-tu-k		*
5	Evinin	Ev	-i-nin	*	
6	Kardeşçe	Kardeş	-çe	*	
7	Baksınlar	Bak-	-sın-lar		*
8	Babanlarda	Baba	-n-lar-da	*	
9	Bekleriz	Bekle-	-r-iz		*
10	Seviyorum	Sev-	-(i)yor-um		*

Aşağıdaki sözcüklerin köklerini bulup aldığı ekle isim mi yoksa fiil mi türettiğini yazınız.

Kelimeler	Kök	Ek	Türettiği Kelime
1-Geceleyin	Gece-İsim Kök	-leyin	İsimden isim türetilmiş.
2-Bakıcı	Bak-Fiil Kök	-ıcı	Fiilden isim türetilmiş.
3-Kalemlik	Kalem-İsim Kök	-lik	İsimden isim türetilmiş.
4-Küçümse-	Küçük-İsim Kök	-ümse	İsimden fiil türetilmiş.
5-Ölümcül	Öl-Fiil Kök	-üm-cül	Fiilden isim türetilmiş.
6-Duyumsa-	Duy-Fiil Kökü	-umsa	Fiilden fiil türetilmiş.
7-Şakalaş-	Şaka-İsim Kök	-laş	İsimden fiil türetilmiş.
8-Sevdir-	Sev-Fiil Kök	-dir	Fiilden fiil türetilmiş.
9-Yeşilimsi	Yeşil-İsim Kök	-imsi	İsimden isim türetilmiş.
10-Öğretmen	Öğret-Fiil Kökü	-men	Fiilden isim türetilmiş.

Aşağıdaki kelimelerin kökünü bulduktan sonra gelen ekleri özelliklerine göre örnekteki gibi değerlendiriniz.

Kelime	Kelime-nin Kökü	Aldığı Ekler	Çekim Eki Türleri	İsim-den İsim Yapan Ek	İsim-den Fiil Yapan Ek	Fiil-den İsim Yapan Ek	Fiil-den Fiil Yapan Ek
1-Saatçiler (örnek)	Saat-İsim Kökü	-çi-ler	-ler/Çoğul Eki	-çi			
2-Tutsak	Tut-Fiil Kökü	-sak	*			-sak	
3-Parasızın	Para-İsim Kökü	-sız-ın	-ın/İlgi Eki	-sız			
4-Yaşamışlar	Yaş-İsim Kökü	-a-mış-lar	-miş-lar Fiil Çekim Ekleri		-a		
5-Dalgıçlar	Dal-Fiil Kökü	-gıç-lar	-lar/Çoğul Eki			-gıç	
6-Güldürdü	Gül-Fiil Kökü	-dür-dü	-dü / Fiil Çekim Eki				-dür
7-Tutanakta	Tut-Fiil Kökü	-anak-ta	-ta/Hâl Eki			-anak	
8-Anlatıyor	Anla-Fiil Kökü	-t(ı)yor	-yor/ Fiil Çekim Eki				-t
9-Ölümün	Öl-Fiil Kökü	-üm-ün	-ün/ İyelik Eki			-üm	
10-Başlayacak	Baş-İsim Kökü	-la-(a)acak	-acak/ Fiil Çekim Eki		-la		

Aşağıdaki kelimeleri örnekteki gibi kök ve eklerine ayırınız.

kitaplıktan: Kitap- -lık -tan
İsim Kökü İsimden İsim Yapan Ek AyrılmaHâlEki

Gözlerim: Göz -ler -im
İsim K. Çoğul Eki İyelik Eki

Zeytinkikte: Zeytin -lik -te
İsim K. İsimden İsim Yapan Ek Bulunma Hâl Eki

Akıntılar: Ak- -ıntı -lar
Fiil K. Fiilden İsim Yapan Ek Çoğul Eki

Güldürdüm: Gül- -dür -dü -m
Fiil K. Fiilden Fiil Yapan Ek Kip Eki Şahıs Eki